

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia ... listopada 2010 r.

**Pan
Włodzimierz Sołtysiak
Prezes Szczecińskiego Przedsiębiorstwa
Autobusowego „Dąbie” Sp. z o.o.
w Szczecinie**

LSZ-4101-12-01/2010
P/10/173

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, (dalej ustawa o NIK), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła kontrolę wybranych zagadnień w zakresie funkcjonowania Szczecińskiego Przedsiębiorstwa Autobusowego „Dąbie” Sp. z o.o. (SPA Dąbie Sp. z o.o.) oraz wpływu nadzoru właścicielskiego na działalność Spółki.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 30 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Spółki w badanym zakresie, pomimo stwierdzonych uchybień, nie mających wpływu na kontrolowaną działalność.

Zakres działalności Spółki był zgodny z określonym w akcie założycielskim. Osiągnięte przez Spółkę przychody z podstawowej działalności (miejski transport autobusowy) w badanym okresie stanowiły średnio 96% łącznych przychodów. Pozostała działalność, z której osiągnięte przychody stanowiły średnio 4%, wykraczała poza zakres określony art. 10 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej², jednakże była ona realizowana na podstawie postanowień § 7 aktu założycielskiego (sprzyjała realizacji podstawowych zadań oraz służyła poprawie efektywności wykorzystania majątku Spółki).

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. z 1997 r. Nr 9 poz. 43 ze zm.

Spółka była przygotowana do realizacji głównego przedmiotu działalności, tj. świadczenia usług publicznego transportu miejskiego, zarówno w zakresie posiadanego taboru autobusowego (odnawianego głównie poprzez inwestycje z wpłat na podwyższenie kapitału zakładowego) jak i zaplecza kadrowego.

Na koniec maja 2010 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 61.300.000 zł, a całość udziałów w kapitale zakładowym należała do Gminy Miasto Szczecin.

W latach 2008-2010 (do 30.06.) kapitał zakładowy Spółki był 4 krotnie podwyższany, tj. 2 krotnie w 2008 r. o łączną kwotę 6 mln zł i 2 krotnie w 2009 r. o łączną kwotę 17 mln zł. Wyniki kontroli wykazały, że 2 (z 4) wnioski Zarządu SPA Dąbie Sp. z o.o. o zmianę danych w rejestrze przedsiębiorców, sporządzone w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego Spółki (bez zmiany aktu założycielskiego) zostały złożone do Sądu w terminie 9 i 13 dni od zaistnienia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu, tj. z naruszeniem art. 22 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o *Krajowym Rejestrze Sądowym*³ (KRS), zgodnie z którym wniosek o wpis do KRS powinien być złożony w terminie 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego dokonanie wpisu.

Na dzień 30.09.2010 r. dane dotyczące wysokości kapitału zakładowego i posiadanych przez Gminę udziałów zawarte w tekście ujednoliconym aktu założycielskiego z dnia 17 grudnia 2009 r. nie odpowiadały stanowi rzeczywistemu. W dniu 10.12.2009 r. Zgromadzenie Wspólników podwyższając kapitał zakładowy Spółki do kwoty 61.300.000 zł (613.000 udziałów po 100 zł każdy) dokonało notarialnie zmiany aktu założycielskiego w tym zakresie. W dniu 17.12.2009 r., sporządzając kolejny akt notarialny (u tego samego notariusza) w zakresie m.in. ujednolicenia tego aktu zostało wpisane, że kapitał zakładowy Spółki wynosi 52.300.000 zł i dzieli się na 523.000 niepodzielnych udziałów po 100 zł każdy, pomimo dokonania wcześniejszej zmiany na wartość 61.300.000 zł i 613.000 udziałów.

W latach 2008-2010 głównym odbiorcą usług transportowych Spółki SPA Dąbie Sp. z o.o. była Gmina Miasto Szczecin – ZDiTM. Usługi na rzecz ZDiTM były świadczone przez Spółkę w oparciu o zawarte umowy. Badania tych umów wykazały, że prawidłowo wywiązywano się z postanowień umów zawartych z ZDiTM. Jednostką rozliczeniową usług transportowych w Spółce (oraz zawartych umów z ZDiTM) był tzw. wozokilometr (wzkm).

W 2008 r. Spółka zaplanowała 8.026.975,45 wzkm, z czego wykonała 99,58% (7.993.550,79). Usługi transportowe na rzecz ZDiTM stanowiły 95,3% wszystkich wykonanych wzkm, z czego Spółka wykonała 99,11%. W 2009 r. Spółka wykonała 100,13% zapla-

³ Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.

nowanych wzkm a, usługi transportowe wykonane na rzecz ZDiTM stanowiły 99,97% wykonanych wzkm ogółem (8.028.042,86).

Uzyskane przez Spółkę przychody ze sprzedaży usług w 2009 r. wyniosły 39.442,5 tys. zł i wzrosły w stosunku do 2008 r. o 7,1%, a w stosunku do 2007 r. wzrosły o 12,1%. Wzrost przychodów spowodowany był wzrostem uzyskanych przez Spółkę stawek za 1 wzkm. Koszty działalności podstawowej w 2009 r. wyniosły 36.856,5 tys. zł i wzrosły o 2,8% w stosunku do 2008 r. Dynamika wzrostu przychodów ze sprzedaży (7,1%) była wyższa niż dynamika wzrostu kosztów (2,8%), co zwiększyło zysk ze sprzedaży. Wynik na działalności podstawowej Spółki zamknął się zyskiem w kwocie 2.586 tys. zł. Wynik na działalności finansowej był dodatni – wynosił 92,5 tys. zł – i stanowił on wynik pomiędzy wartością otrzymanych odsetek z lokat, a odsetkami zapłaconymi leasingodawcom.

Majątek Spółki na dzień 31.12.2009 r. wynosił 48.010,2 tys. zł (aktywa ogółem) i uległ podwyższeniu w stosunku do 2008 r. o 116,7% i aż o 310% w stosunku do 2007 r. Znaczący wzrost wartości aktywów Spółki spowodowany był zakupem autobusów oraz wzrostem posiadanych środków pieniężnych. Analiza bilansu wykazała, że aktywa trwałe Spółki w 2009 r. wzrosły w stosunku do 2008 r. o 100%, a łączne nakłady inwestycyjne w 2009 r. wyniosły 11.569,6 tys. zł. Spółka finansowała aktywa trwałe kapitałem własnym i zobowiązaniami długoterminowymi w 204%. Wskaźnik pokrycia majątku trwałego kapitałami stałymi w 2009 r. uległ poprawie o 43,6% w stosunku do 2008 r. W efekcie powyższego w 2009 r. powstał dodatni kapitał pracujący w kwocie 22.714,1 tys. zł (w 2008 r. 7.843,8 tys. zł). Aktywa obrotowe Spółki na dzień 31.12.2009 r. stanowiły 40% ogólnej wartości majątku Spółki i uległy podwyższeniu o 129,4% w stosunku do 2008 r. oraz o 398,6% w stosunku do 2007 r. Wzrost aktywów obrotowych był wynikiem zwiększenia środków pieniężnych, co było pochodną polepszającego się wyniku finansowego oraz dokapitalizowania Spółki przez właściciela (Gminę Szczecin).

Sporządzane przez Zarząd corocznie plany rzeczowo - finansowe były zatwierdzane przez Radę Nadzorczą i wykonywane - w odniesieniu do uzyskiwanych przychodów - na poziomie 102,64% w 2010 r., 101,01% w 2009 r. oraz 99,96% w 2008 r. W badanym okresie nie dokonywano zmian planów rzeczowo - finansowych, bowiem ogólne ich odchylenia od przyjętych wartości nie przekraczały (+/-) 10%.

Przeciętne wynagrodzenie brutto pracowników administracyjnych i robotniczych w 2009 r. wynosiło 3.767,36 zł i wzrosło w stosunku do 2008 r. o 7,17% (3.515,34 zł). W celu zmniejszenia bieżących kosztów funkcjonowania Spółki, w latach 2008-2009 zatrud-

niano kierowców na podstawie umów cywilnych, co dało Spółce oszczędności w wysokości ok. 1.138,5 tys. zł w 2008 r., a w 2009 r. 1.355,8 tys. zł.

Wysokość wynagrodzenia pobieranego przez Prezesa Zarządu Spółki nie przekraczała dopuszczalnej kwoty, ustalonej w art. 8 pkt 3 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. *o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi*⁴, tj. sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku w IV kwartale roku poprzedniego, publikowanym przez Prezesa GUS i odpowiadała wynagrodzeniu ustalonemu przez Zgromadzenie Wspólników.

Wysokość wynagrodzenia pobieranego przez członków Rady Nadzorczej SPA Dąbie Sp. z o.o. nie naruszała ograniczeń określonych w art. 4 ustawy o wynagradzaniu, tj. wynagrodzenie było pobierane z tytułu członkostwa tylko w Radzie Nadzorczej SPA Dąbie Sp. z o.o. oraz w wysokości ustalonej przez Zgromadzenie Wspólników Spółki.

Ustalono również, że zarówno członkowie Rady Nadzorczej, jak i Zarządu, nie naruszali ograniczeń w zakresie zajmowania stanowisk i pełnienia funkcji określonym w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne*⁵.

W badanym okresie wystąpił 1 przypadek wypłacenia nienależnego wynagrodzenia Członkowi Rady Nadzorczej (za grudzień 2009 r. w wysokości 1.241,17 zł), bowiem jego mandat wygasł zgodnie z art. 218 § 3 w zw. z art. 202 § 4 ksh⁶, z dniem złożenia rezygnacji z pełnienia funkcji, tj. 30.11.2009 r. Przyczyną zaistniałej sytuacji było złożenie rezygnacji, z pominięciem Spółki, Prezydentowi Miasta. Pismo dotyczące rezygnacji z Urzędu Miejskiego do Spółki wpłynęło dopiero 26.04.2010 r. W toku kontroli nienależnie wypłacone wynagrodzenie za grudzień 2009 r. w ww. wysokości zostało zwrócone do kasy Spółki.

Badanie 5 postępowań z 26 o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonych przez Spółkę w latach 2007-2009 (I półrocze) o największej wartości (łącznie 76.583.472,02, co stanowiło 88,7% wszystkich przeprowadzonych postępowań) wykazało, że Spółka prawidłowo udzielała zamówień publicznych, zgodnie z procedurami przewidzianymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁷.

Terminowo sporządzono i przekazano roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych, jednakże z uchybieniem przepisów § 1 pkt 4 *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 sierpnia 2006 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym spr-*

⁴ Dz. U. Nr 26, poz. 306, ze zm. (zwanej ustawą o wynagradzaniu)

⁵ Dz. U. z 2006 r., Nr 216, poz. 1584 ze zm.

⁶ Kodeks Spółek Handlowych – ustawa z dnia 15 września 2000 r. (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 ze zm.)

⁷ Dz. U. z 2010 r., Nr 13, poz. 259 ze zm.

wozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania⁸, ponieważ (z przyczyn błędnej interpretacji przepisów dotyczących udzielania zamówień) nie ujęto w nich informacji o 2 przeprowadzonych postępowaniach przeprowadzonych w trybie z wolnej ręki.

Badania zawartych przez Spółkę umów cywilnoprawnych wykazały, że zabezpieczały one w wystarczającym stopniu interesy Spółki. W toku kontroli stwierdzono, że wystąpiły przypadki niewywiązywania się kontrahentów Spółki z postanowień umownych. Za nienależyte wykonanie umów Spółka naliczyła i pobrała od kontrahentów kary, tj. m.in.: w 2008 r. - 49.255,31 zł, w 2009 r. - 7.938,58 zł, w 2010 r. - 28.130,00 zł.

W latach 2008-2009 Spółka wypełniła ustawowy obowiązek poddania badaniom sprawozdań finansowych SPA Dąbie Sp. z o.o., a wyboru biegłych rewidentów dokonano zgodnie z wymogami zawartymi w art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹ i postanowieniami aktu założycielskiego. Wyboru rewidentów w ww. okresie dokonywała Rada Nadzorcza, wyłaniając ich spośród kandydatów zgłoszonych w kilku ofertach.

Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Nadzorczą i zatwierdzone przez Zgromadzenie Wspólników Spółki wraz z udzieleniem absolutorium Zarządowi Spółki.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Składnie wniosków o wpis do KRS nie później niż 7 dni od dnia zdarzenia uzasadniającego jego dokonanie.
2. Dokonanie sprostowania w akcie założycielskim Spółki dotyczącego kapitału zakładowego i posiadanych udziałów.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

⁸ Dz.U. Nr 155, poz. 1110 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2009, Nr 152, poz. 1123 ze zm.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.